

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

V novem letu.

Novo leto še ne traja 14 dni in že nam je prineslo mnogo važnih sprememb. Ministerski predsednik dr. Körber je moral odložiti svojo službo, na njegovo mesto je presvetli cesar poklical barona Gauča. Koerber je moral oditi, ker v državnem zboru ni branil dosti odločno našega presvetlega cesarja pred napadi socialdemokratskih poslancev, in ker se je opazovalo, da je vsenemškemu gibanju naklonjen. Naš cesar ga je zato odpustil v nemilosti, a pruski cesar mu je brzojavnim potom izrekel sožalje, da odstopi. Kakoršen je Koerber, takšni so pri nas mnogi nemški uradniki, skrivni prijatelji Prusije. Zato pa ne sklepajmo z njimi prijateljstva, ampak bodimo Slovenci, zvesti cesarju in Avstriji.

Port Artur je padel in večina junaških braniteljev trdnjave mora iti kot jetniki na Japonsko. Streliva je zmanjkalo Rusom in morali so se udati. Nemški listi prekipevajo veselja, da je Port Artur padel. Nemci so v tej vojski s svojimi dobrimi željami na strani Japoncev in sovražijo Ruse, ker so Slovani. Slovenci smo radi imenovali v preteklem letu nekatere naše postojanke slovenski Port Artur. Branimo jih, kakor so Rusi branili Port Artur, a preskrbimo se z vsem potrebnim, da se nam ne bo treba

nikdar udati. Potrebno pa je neomadeževano življenje, omika in gospodarsko blagostanje.

V deželnem zboru štajerskem, ki letos že pridno zboruje, je nastala tudi znatna sprememba. Slovenski poslanci so opustili obstrukcijo. Zakaj? Ker so dosegli, kar so zahtevali. Pesnica se bo uravnala, Drava se bo uravnala in Spodnještajerci dobijo slovensko kmetijsko šolo! Sedaj morajo utihniti vsi sovražniki naših poslancev, ki so trdili, da z obstrukcijo škodujejo svojim volilecem. Ravno nasprotno je res! Z obstrukcijo so koristili volilecem na Spodnjem Štajerskem, ker so omeščali z njo Nemce, da so se vendar ozrli tudi sem doli na nas. Uravnava Pesnice, Drave ter drugih rek in slovenska kmetijska šola ostane zaslug slovenskih deželnih poslancev za vselej. Enakih uspehov bi Stiger nikdar ne dosegel, če bi celo svoje življenje hodil molčat v Gradece! V deželnem zboru se je med kmet-skimi poslanci zelo opazilo, da se je ptujski Ornik odstranil iz zbornice, ko se je glasovalo za podpore zvestim poslom, s čemur bi se naj posli privezali na kmetske hiše, a da je glasoval za podporo, ki bi se naj dala nekemu nemškemu inženirju. Taki ljudski prijatelji so Ornik in njegova garda!

Mladinsko gibanje se v novem letu nadaljuje. Mladina naša pridno čita in se

poučuje v bralnih društvih. Če gre tako naprej, bo sedanja naša mladina, ko doraste, neomejena gospodarica na Spodnjem Štajerskem in tuji bodo morali biti mirni, če hočejo kot gostje prebivati med nami. Zarja svobode vstaja!

Kam jadrate?

V ptujski okolici se je zgodil v preteklem letu dne 21. dec. zopet strašen uboj. Prijatelji so se stepli med seboj in pri tem je bil ubit Janez Levičnik iz Sel. Kaj je krivo umora?

Prijatelji, ki so se pozneje skregali in stepli, so bili prej v žganjarni Simona Hutterja v Ptuj. Tam so spili več litrov žganja!! Tako navdušeni so šli na delo — na pretep, in pri tem je dobil Janez Levičnik svojo smrt!

Žganjarji v Ptuj se bogatijo, naše ljudstvo pa se ubija. V Ptuj so štiri žganjarne, ki širijo strup med naše ljudstvo: Hutterjeva, dve Strašilovi in Kaiserjeva. Vsi trije posestniki teh žganjarn so bogati ljudje in marljivi razširjevalci „Štajerčevi“. V njih žganjarskih prodajalnah je edini list, ki ga dobiš, „Štajerc“. S tem je povedano vse!

„Štajerc“ hujska proti vsem, kar je bilo našemu ljudstvu dosedaj sveto. Psuje kate-

Pecirepova „mašina“.

Živimo v dobi strojev. Za vsako reč so že izumili stroj: tako imamo stroj za šivanje, za kuhanje kave, za mlatev, za letanje, za padanje i. t. d. V Berlinu so celo nedavno izumili stroj za klobase, v katerega mečejo žive vole, svinje itd., a iz njega leté dobre klobase.

A nekaj povsem novega je izumil Pecirep v Žabji Mlaki; izumil je stroj za izdiranje zob.

Pecirep je bil hlapec pri premožnem kmetu v Žabji Mlaki. Bil je dolg, kakor mavrica, bistre glave in svetlih oči. Rame je imel kakor medved. Razum hlapca je bil brivec, to je, gulil je brade, pipal lase in izbijał zobe. Bil je najglasovitejši zobopipec daleč okoli. — Hitro in lepo je izvlekel zob, zdravega ali bolnega, in to brez bolečin, seveda brez bolečin za „zobozdravnika“. Za vsak izdrt zob je računil „zeksar“. Pecirep je delal učenim dohtarjem veliko škode, ker so vaščani hodili najrajši k njemu. Če se je govorilo o dohtarjih, je zmajal Pecirep z ramami in djal:

„To so vam sami mučitelji. Niti jednega

zoba ne izdero popolnoma! Tiste male korenice puste notri. To pa zopet raste in napravlja bolečine... Tak zob treba temeljito izdreti.“

Pecirep je umel ljudem veepiti važnost zobopipanja, in zabičati jim, da niso pomišljali na bol. Ko je kateri zob srečno izdrl in je bolnik dal duška svojemu sreč z glasnim jadikovanjem ali tuljenjem, je pa Pecirep zmagovalno vzdignil zob kvišku in viknil:

„Glej ga nemarneža!... Ni res, prav nič te ni zbolelo, niti najmanj... Ni res, sedaj lahko skačeš od veselja!“

Večina mu je pritrdila — pred njim! Ali če mu je kateri vendar le v obraz povedal, da ga je strašno zbolelo, tedaj se je Pecirep razjaril:

„To se tebi samo dozdeva! Ti še ne veš, kaj je to, če boli... Idi le h dohtarjem in boš skusil.“

Na tihem so vsi bolniki trdili, da jih je strašno zbolelo, a zob je zletel iz ust, kakor iz puške.

Mnogi so govorili, da ima Pecirep dobre klešče in da mu za to ide posel tako od rok.

In res. Delo mu je šlo prav lepo od rok, a rabil je le čisto navadne klešče. Ni maral, če je zraven bolnega izdrl tudi dva zdrava. To so malenkosti, pozneje vsaj ni treba mučiti se s tem.

Ko se je kaj takega dogodilo, je začudeno modroval:

„Glej, glej ga spaka, še jeden drugi je zunaj. Ta bi po mojem mnenju še lahko notri ostal.“ A bolnika je tolažil: — „Nič ne reci; plačáš tako samo jeden zob.“

Ker so se take nezgode večkrat ponavljale, so ljudje končno zgubili zaupanje in Pecirep je bil primoran, da si ogleda za drugim sredstvom. Bistra glava mu je pomagala in izumil je nov „stroj“ za pipanje zob. Zgodilo se je tako:

Nekega dne pride gospodar Krvarič k Pecirepu z velikim in debelim licem, kakor repa. Krvarič je bil zelo občutljiv človek a bogat — le smodnika bi gotovo ne bil nikoli iznašel, če bi ga še ne bilo. — Gospodar Krvarič torej toži Pecirepu z jokajočim glasom, da mu v doljni čeljusti sedi debel zločinec, ki mu ne da nikdar miru, ne po dnevi ne po noči. To je jedini kotnjak na desni strani, katerega še ima,

hete, ozmerja učitelje, sramoti posvetno slovensko gospodo, se norčuje iz najpoštenjših slovenskih kmetov, smeši cerkvene družbe in trezna, dostojna zborovanja. Kdor „Štajerca“ bere, njemu se polagoma vsadi srd do vsega, kar ga obdaja. In če se tak človek upijani z žganjem do nezvesti, potem ni čuda, da postane ubijalec, morilec ali vsaj pretepalec! Za to govorijo imena kakor Muršec, Segula in sedaj Levičnik.

Blagor in dobro ime našega slovenskega ljudstva nam je na srcu. Zato „Štajerca“ in njegove sotrudnike vprašamo: Kam jadraste s psovanjem duhovnikov, učiteljev in drugih poštenih ljudi? Naše ljudstvo odvajate od cerkve, od poštenih zborovanj in zabav ter je vabite v žganjarne in pivnice, kjer se upijajo in potem ubijajo!! Kam jadraste, vi hudobneži? Streznite se, vi ubijalci našega ljudstva!!

Mladinska organizacija.

Mladeniška zveza bralnega društva pri Sv. Ilju v Slov. gor. ima svoj shod dne 15. prosinca v čitalnici po večernicah s sledečim sporedom: Predavanje občinskega reda, 2. deklamacije, 3. slučajnosti. Vse dobromisleče tovariše in mladeniče prijazno vabi zavoljo jako zanimivega vzporeda odbor.

Jarenina. Med tem, ko je v naravi vse mrtvo in mrzlo, je v našem bralnem društvu veselo življenje. Imeli smo zdaj v kratkem štiri poučna predavanja zaporedoma. Govoril je na vseh štirih naš č. g. duhovni voditelj. Prvo poučno predavanje je bilo o predmetu: „Slomšek kot rodoljub“, drugo o liberalizmu in socialni demokraciji, tretje se je glasilo: „Kateri časnik si bomo letos naročili?“ Šad tega predavanja je bil ta, da so si nekateri naročili Glasnik (blizu 80), drugi Bogoljuba, nekateri celo še tudi „Gospodarja“, akoravno ga ima pri nas itak že vsaka poštena narodna hiša. V zadnjem predavanju je nam gosp. duhovni voditelj razložil besedo klerikalizem, ki se tolikokrat dandanes sliši in ki ne pomeni nič drugo ko krščanstvo. Fantje in dekleta

so hodili prav pridno k predavanjem in videli smo, da je res naša čitalnica premajhna. Sicer se pa že pridno nabira denar, da se bo čitalnica vsaj v nekaterih letih povečala. Da bi se nas usmili tudi Slovenci izven naše fare in nam, ki se borimo na meji za slovenski živelj, poslali kak dar, domu na altar! Javno moramo pa pohvaliti nekatere fante in deklice, ki so bili vedno pri predavanjih in so s takim zanimanjem poslušali. Videlo se jim je, da se hočejo nekaj naučiti. Čast vam! Zadnjo nedeljo smo začeli tudi že z razlaganjem občinskega volilnega reda. Prihodnjo nedeljo se bo razlaganje nadaljevalo. Naj vsi fantje zopet pridejo, ki so bili zadnjo nedeljo. Fantje „mladeniške zveze“ in deklice „dekliske zveze“, pridite še tako radi tudi k prihodnjim predavanjem, da bomo lep vzgled dajali vsem. Ne bo vam nikdar žal, če se boste kaj naučili.

Zreče. Dnevnik „Slovenec“ v Ljubljani, kakor tudi „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“, ti pošteti listi so priobčili resnična poročila o „dekliskem shodu“, ki se je meseca novembra lepo vršil na Brinjevi gori. In kdor je dopise bral, priznal je, da je res tako bilo. Čez celih pet tednov pozneje pa pripelja lažnjivi kljukec iz Ptujja. Cela dotična številka „Štajerca“ nima niti enega podučnega sestavka; največ je črnila porabil za znanega ptujskega morilca svoje žene, potem zdeluje župnike in kaplane in učitelje in druge poštene ljudi. Krasno uspeli sestanek naš pa zaničljivo imenuje „deviški shod“, ki ga je baje priredila „Marijina družba“ iz Vitanja. Ni res! Od tod ni bilo zraven pač nobene družbenice. Nadalje laže, kakor da bi bil videl „nedolžno deviško mladino, da se je ta dobesedno samega smeja valjala po tleh“. Lažnjivec! Tudi piše tako, da bralec ne more misliti drugače, kakor da so dekleta za svoje podučne govore in deklamacije rabile prižnico („kancel“) v cerkvi. In vsled tega je tako zaviti stavek premetil tudi protestantovsko „Marburger Zeitung“, da je poročilo za svoje verne bralce prestavilo kot neko zanimivo posebnost,

češ, da so dekleta kot guvernice stopale na prižnico v cerkvi. Obrekljivi in lažnjivi „Štajerc“ namreč ni povedal, da so si dekleta za govore in deklamacije pripravile primeren oder, petnajst metrov proč od cerkvenega zidovja. To ne ravno tenkovestni dopisnik imenuje prižnico. Vidi se pač, da omike potrebni fantek „od rudnika pri Zrečah“ ne pozna prižnice, namreč v cerkvi. Sploh pa ga me vdeležnice omilujemo, ker je še tako mlad, pa že tako slabo vidi, ali pa je tako hudoben. Za drugokrat, če bi poizkušal še kedaj opazovati naše shode, mu svetujemo, naj si oskrbi dobre očali. Tako bo menda bolj jasno videl. Obenem se bo ognil očitaniu, da v svet pošilja neresnico ali po domače rečeno laži. Samo to mu povemo, da nas umazani in dobre naprave samo razdirajoči časniki nikakor ne ovirajo v prizadevanju za našo lastno izobrazbo. Dekleta.

Organizacija delav. nemške mladine. Krščanske delavske stranke med nemškimi avstrijskimi delavci so začeli veliko delo: organizirati mladino krščanskih nemških delavcev v državno zvezo. Nje namen bo pripravljati mladino za boj proti kapitalizmu in socialni demokraciji. Sedež zveze bo na Dunaju. Mi vemo, da se štajerski nemški krščanski krogi zelo zanimajo za organizacijo naše slovenske kmetijske mladine.

Rusko-japonska vojska.

Port Artur padel.

Ponosna ruska trdnjava ob obali Pečilskega zaliva je padla. S tem so končani krvavi boji za te skalnate griče, boji, kakoršnih malo pozna zgodovina. Več mesecev je trajalo mesarsko klanje na morju in na suhem ob trdnjavi. Na tisoče in tisoče mladih mož je žrtvovalo življenje v rovi in podkopih, v divjem boju za ključ, ki odpira vrata v Mandžurijo, kjer si stojita nasproti dve ogromni sovražni armadi. Zemlja okoli trdnjave je prepojena junaške krvi, temni grobovi in šumeči valovi krijejo

ali ta mu je potreben pri jedi. Ne zna li Pecirep za kako zdravilo, za kako mast, katera bi sitnega nemirneža ukrotila.

Pecirep pogleda Krvariču v usta in reče: „Tu je le jedino sredstvo — klešče! Kotnjak je gnil do korenike. Ako ga ne izderete, vam zastrupi jetra in pluća.“

„Ne, ne, za ves svet ga ne dam“, reče gospodar.

„Zakaj ne?“

„Ne zdržim bolečin.“

„Saj to ne boli... nasprotno, tako je, kakor če se gladite tam, kjer vas srbi.“

„Vem to, ali ne dam ga.“

„Česa pa se bojite?“

Pecirep nekaj časa razmišlja, potem se pa lokavo nasmehne.

„Ste že slišali o mojem stroju za pipanje zob?“

„Za pipanje zob?“ se nasmeje Krvarič.

„Me smejite se!“ reče nevoljno Pecirep.

— „To ni kar tako. Stane me petdeset bankovcev... Samo hip... in zob je zunaj. Kar sam od sebe skoči iz ust. Mnogim ljudem je to predrago, ker izpod trideset „zeksarjev“ ne izdiram s strojem.“

„Goldinar ti plačam, če ne zaboli!“

„Če vi samo občutite, da je že zunaj, ni treba plačati vinarja“, ga je prepričeval Pecirep.

„Ali ga res ne boš s kleščami?“ — vpraša tesnobno Krvarič.

„Še dotakniti se te nočem, vse to stori stroj“, — je trdil Pecirep.

„Pa kje je ta stroj?“

„Zunaj na skednju. Pojdiva tja!“

Šla sta. Pecirep je vzel nekaj iz hleva, poklical k sebi pastirja in mu nekaj na uho zašepetal. Stroj je v kozolcu zraven skednja in zob mora biti z njim spojen. Šla sta na kozolec. Tam je Pecirep nekaj časa ropotal in slednjič spustil Krvariču vrvico, da jo priveže za bolni zob. Tega pa ta ni hotel in Pecirep je moral porabiti vso svojo zgovornost, da ga je slednjič pregovoril.

Pecirep je spravil Krvariča višje na seno in začel zopet ropotati, kakor da bi klepetal stroj. Čez nekaj časa vpraša Krvariča, ali je še zob na svojem mestu? Krvarič potiplje in reče: da. Pecirep začne še bolj udarjati z rešetom, pastir pa prime Krvariča in ga sune s sena v skedenj. Krvarič poleti z višine in pade s krikom v slamo.

Presneti zob se je pa veselo gugal na vrvici sem in tja.

„Je že zunaj?“ — vzklikne Pecirep.

„Zunaj, zunaj!“

„Ste kaj videli?“

„Sem.“

„Koga?“

„Vse zvezde!“

„Ali vas je bolelo?“

„Sam prav ne vem.“

„E, nič vas ni bolelo... še toliko ne, kakor če vas muha pikne,“ — reče Pecirep.

Krvarič se dvigne iz slame in drži prav kisló. Veselil se je, da se je rešil nemirneža, ali stroj mu ni šel iz glave. Vendar plača Pecirepu goldinar, pastirju polovico ali samo pod tem pogojem, da nikomur ničesar ne zineta. Oba sta to obljubila in tudi držala svojo besedo. Vendar je vse to pripovedoval Krvarič sam.

Ker se je ta stroj tako dobro obnesel, ga je Pecirep porabil tudi na načelnikovem sinu, desetletnem dečku. Ali tu se je Pecirepu zgodila nesreča, ker je mesto za bolni zob privezal vrv za zdravega... Stroj je začel delovati, ali načelnikov sin je v silni bolesti jel brčati po zraku. Pecirep hitro spusti vrv in deček poleti takoj k očetu, da mu pové vso stvar. Prišla je vsa „mašina“ pred sodnijo in Pecirep je dobil štiri tedne, da v bladu lahko razmišlja o svojem stroju. Ali je v teh tihih dneh izumil nov stroj ali je starega popravil, mi ni znano.

trupla slavnih junakov, ki so se bili za ped zemlje. Zgodovina ohrani imeni pogumnega admirala Makarova in slavnega slikarja Vereščagina, na tisoče drugih imen pa ostane v živem spominu družin, ki so poslale svoje sinove na bojišče. Stokrat gotovo so hrabri branitelji v Port Arturju obračali poglede na široko morje, ali jim pride na pomoč rusko brodogradništvo. Mineval je mesec za mesecem, predno je odplulo baltičsko brodogradništvo, ki se le počasi pomika proti sovražniku. Reči smemo: Ako je omagala ruska posadka v Port Arturju, ako se je udala trdnjava, imeli so Japonci močnega zaveznika — in ta je lahkomiselnost v ruskih merodajnih krogih, ki niso hoteli videti, da se je pripravljala Japonska že leta in leta na vojso. Sedaj še le, ko se je vojska že pričela, so začeli z delom. Toda tedaj je bilo že precej pozno in to se sedaj na njih bridko maščuje. Rusija je mogla rešiti mogočni Port Artur, kjer je 30.000 izbranih vojakov s 500 topovi skoraj enajst mesecev odbijalo divje napade zbesnelega sovražnika, ko bi bila posadka dobila o pravem času pomoč ali na suhem od severa ali na morju od juga. Stopetdeset tisoč Japoncev se je bojevalo skoraj eno celo leto proti 30.000 Rusom. Padec trdnjave je stal Japonce 100.000 mož. Rusov pa je padlo 10.000 in čez 15.000 je ranjenih.

Trdnjava je rešila izvrstno svojo nalogo. Zadržala je okoli 150.000 Japoncev celih 11 mesecev ter s tem omogočila Kuropatkinu, da je mogel zbrati veliko armado, ker si Japonci niso upali vsled trdnjave hitro prodirati. Zdaj stoji Kuropatkin z močno armado Japoncem nasproti. Toda še eno nalogo je imela trdnjava. Ščititi port-artursko brodogradništvo, dokler ne pride baltičsko brodogradništvo. Te naloge žalibog trdnjava ni rešila. Zmanjkalo ji je streljiva, vrste brambovcev pa so redčile japonske granate in pa bolezn. Kaj pomagajo potem nepremagljive utrdbe!

Za Japonce padec trdnjave ni sicer tolike važnosti, kakor bi bil pred štirimi ali petimi meseci. Sedaj sicer lahko pošljejo oblegujočo armado v Mandžurijo na pomoč, toda ne bo več veliko koristila. Prvič je preveč izmučena in drugič pa je ruska moč prevelika. Ako bodo Japonci na suhem in na morju tepeni, kar prerokujejo vsi večji listi, potem bodo morali itak vrniti trdnjavo nazaj.

Port Artur se uda.

Na novega leta dan je sklical Steselj svoje generale k posvetovanju ter jim naznanil, da se je sklenil udati. Ko je to izrekel, bil je bled kot smrt in se je težko držal po koncu. Nekaterim generalom so stopile solze v oči in primerili so se pretresljivi prizori. Posvetovali so se potem o določbah pogojev za udajo. Vsi generali so rekli, da se rajši razstrele v svojih trdnjavah v zrak, kakor pa da bi postali japonski jetniki. Admiral Viren je zahteval, naj se dovoli torpedovkam, da poskusijo pobegniti. Določilo se je nadalje, da se razderejo vse trdnjave z dinamitom, nerabni storijo vsi topovi in vničijo vse ladje v pristanišču. Ob 5. uri popoldan so odšli posredovalci v japonski tabor.

Na to so se začela pogajanja med ruskimi in japonskimi odposlanci. Rusi so v začetku baje zahtevali, da sme oditi cela posadka z zastavami in orožjem. Temu pa niso privolili Japonci, ampak so zahtevali brezpogojno predajo. A to so Rusi odločno

odklonili. Slednjič so se pogodili, da odidejo samo častniki in vojaški uradniki, ako dajo svojo častno besedo, da se ne bodo v tej vojski več bojevali proti Japonski, ostali vojaki pa gredo na Japonsko v ujetništvo. Ta pogodba se je v ponedeljek zvečer podpisala.

Med tem ko so se vršila pogajanja, so Rusi razstrelili utrdbe in ostale ladje. Ladje, ki so bile še sposobne za plovbo, so pa ušle iz pristanišča. V Čifu so došle med drugimi ladjami torpedovke: „Skorni“, „Statnji“, „Vlastni“ in „Serbinij“. V Čing-tan sta pripluli torpedovki „Smely“ in „Bojki“ ter neki trgovski parnik z 800 ruskimi vojaki. Vse ladje in vojaki so bile v teh kitajskih lukah takoj razorožene. Rusija dobi te ljudi in ladje po dokončani vojski nazaj.

Zakaj je Port Artur padel?

Moštvo iz Port Arturja v Čifu pobeglih torpedovk pripoveduje, da je posadka trdnjave bila začetkom obleganja močna blizu 35.000 mož. Od teh je bilo 11.000 ubitih, 10.000 ranjenih ali so pa oboleli. 8000 mož je bilo vedno v utrdbah, od teh je bilo 2000 za boj nesposobnih. V pismu, katerega je Steselj pisal Nogiju, pravi: „V utrdbah imam 8000 mož, od katerih se more bojevati 6000. Ako ne sprejmete mojih pogojev, bodo ti možje umrli v boju, toda veljalo Vas bode trikrat toliko mož.“ Med obleganjem trdnjave je bilo ranjenih 65 odstotkov posadke. Ranjenci so se pa vračali na svoja mesta, nekateri po sedemkrat. Rusi cenijo, da so japonski stroški za premaganje trdnjave znašali 200 milijonov jenov. (Po naši veljavi okoli 900 milijonov kron.)

Med obravnavami pogodbe se je pokazalo, da v trdnjavi naposled ni bilo niti 3000 mož več, ki bi lahko držali puško. Bolezen in lakota sta jih podrla mnogo, ki jim je prizanesla krogla. Legar in neka skorbuta (Glej notico o skorbutu!) podobna bolezen, ki povzroči izpadanje zob, sta strahovito divjala med posadko. Še v nedeljo se je hotel Steselj na vsak način boriti dalje, akoravno je zelo trpel vsled mnogih ran, ki jih je dobil med obleganjem. Mislil je, da ima okrog sebe še za boj sposobne ljudi, toda njegovi generali so mu ugovarjali: „Mi se ne moremo bojevati, naši ljudje se ne morejo ganiti. Spè stojé, ne vidijo bajoneta na svojih prsih. Mi še lahko zapovedujemo, a oni ne morejo več ubogati.“ Steselj je dvignil pest ter zaklical: „Potem pa se borite vi, generali!“ Bil je odločen, da nadaljuje boj. Šele ugovor nekega podložnika ga je pripravil do tega, da posluša razloge. Admirala Lohinskij in Viren ter generala Smirnov, Fock in mnogo drugih so ga svarili, naj ne poskuša nadaljnjih korakov. Kapitan Karčev je dejal v Čifu: „Prepričan sem, da bi se bil Port Artur že davno udal, ko bi ne bil Steselj opetovano odklanjal nujnih nasvetov višjih častnikov. Obljubil je svojemu carju, da se ne bo nikdar udal in hotel je držati dano besedo. Častniki, ki so se lahko rešili v Čifu, so prepričani, da je Port Artur padel le vsled pomanjkanja streljiva. Cele tedne se je branila trdnjava le z bajonetom.“

Neki ruski častnik, ki je došel v Čifu, pripoveduje, da ruska posadka ni imela več granat. Topovi, dasi še v dobrem stanju, so morali molčati. Popisuje strašno mesarsko klanje in pravi, da bi Japonci lahko premagali Ruse že pred nekaj tedni,

pa so bili preoprezni. Neki ruski strokovnjak pravi: „Naši topovi so bili dobri, nedostajalo nam je samo streljiva in ljudi. Zadnje tedne se je moštvo borilo brez prestanka po dnevu in po noči. O pravih portarturskih utrdbah še vedno trdim, da so nepremagljive, a mi nismo imeli dovolj ljudi in ne dovolj streljiva. Silno skrčena ruska posadka je morala braniti deset milj dolgi prostor. 65 odstotkov častnikov je bilo ubitih, 20 odstotkov ranjenih, 200 mornariških častnikov je nepoškodovanih. Vseh japonskih napadov na Port Artur je bilo 50. Zadnji čas so Japonci neprestano in uspešno streljali. Port Artur je bil ves v ognju.“

Iz Port Arturja došli častnik pripoveduje: Ne dostaje mi besedi, da bi opisal strašni položaj v portarturskih bolnicah. Hujše je bilo v bolnicah, nego na bojišču. Bolnice so bile natlačene. Vzduh krvi in groznih ran je bil strašen. Vsled pomanjkanja zdravil so se pričele rane gnojiti. Celo usmiljene sestre, ki so navajene grozot, so omedlevala. Zrak je bil tako omamljiv, da so ruske žene, ki so stregle ranjencem, imele v nosovih pavolo, namočeno s kolinsko vodo. V ognju granat so vse bolnice silno trpele. Mnogo bolnikov je bilo v posteljah zadetih tako, da so ohromeli. Dan in noč je donel grom topov v bolnice. Mnogo bolnikov, ki so se še mogli vzdigniti, so bežali v bojne vrste, da tam padejo ali pa da jih vjamejo Japonci. Več zdravnikov in usmiljenih sester so v bolnice padle granate pri delu ubile. Za bolniško hrano so večinoma rabili pokvarjeno konjsko meso. Mnogi so vsled tega dobili grde otekline v ustih. Noč in dan so stregle usmiljene sestre, mnoge so vsled nedostajanja hrane omagale. Usmiljene sestre so se pokazale kot prave junakinje.

Kapitan Karzov pripoveduje: V utrdbi „S“ je bil pri nekem naskoku ubit neki japonski princ. Japonci so poslali nekega odposlanca, da se doseže za toliko časa premirje, da Japonci dobé iz kupov trupel mrtvega princa. Rusi so sprejeli Japonce jako uljudno. Kakor da bi v Port Arturju delovalo še več pivovarn, dal je neki vojak nekemu Japoncu — zadnjo steklenico piva, katera je bila še dobiti v celi trdnjavi. Videti je bilo, kakor bi se nam sijajno godilo, resnica je bila, da so prave porcije obstajale le še iz riža, vsled česar je težko obolelo sto in sto vojakov, in so tudi oboleli večinoma umrli. Več mesecev so imeli vojaki le še četrte porcije, v zadnjem mesecu so bile pa še te porcije skrajšane. Nobena žrtev ni bila prevelika, da se slepi sovražnika, kakor da imamo še mnogo živeža. Danes sem po štirih mesecih videl prvi krompir.

Iz teh poročil je razvidno, da se je Steselj moral udati. Kajti če bi bili Japonci udrli v trdnjavo, bilo bi se vnelo med razvalinami pravo mesarsko klanje. Pri tem bi bili Japonci pobili vse, vojake in nevojake, ranjence in zdrave. S tem bi bil Steselj samo po nepotrebnem žrtvoval vse svoje ljudi, dosegel pa bi ne bil ničesar. Sedaj je imel pa lepo priložnost uničiti trdnjavo in ladje. Nekatere je potopil pri vходу v pristanišče, da jo vhod v pristanišče za nekaj tednov zaprt, dokler jih ne bodo Japonci odstranili.

Zadnje poročilo Steseljevo.

Brzjavka generala Šteslja od 28. dec. m. l.: „Položaj trdnjave je vedno hujši.“

Naša največja sovražnika sta skorbut, ki kar mori moštvo, in pa 11 colne bombe, proti katerim ni varstva. Le malokaterim je prizanesel skorbut. Storili smo vse mogoče odredbe, a bolezen se razširja. Pomankanje streliva onemogočuje odgovarjati na sovražno kanonado. Skorbut in pa obilne izgube častnikov slabe vsak dan vrsto brambovcev. Število padlih in pohabljenih višjih častnikov najbolj kaže velike izgube, ki smo jih imeli. Od 10 generalov sta padla dva, Kondratenko in Čerpickij, Roznatovskij je umrl, trije generali: jaz, Nadaine in Gorbalojskij smo ranjeni. Od devetih polkovnikov sta padla dva, dva sta umrla za ranimi, štirje so ranjeni. Nadalje je padel gardni polkovni poročnik Butozov, ranjen je poveljnik 3. rezervnega bataljona in en kozaški poročnik. Stotnije sedaj ne štejejo več ko povprečno 60 mož. Japonci od 18. dec. niso napravili nobenega naskoka več. Včeraj so razstrelili pod utrdbo št. 5. eno mino. Okrog 20 drznih Japoncev je nato naskočilo nasip, a naši bajoneti in kroglice so jih podrle. Zato pa sovražnik že noč in dan obstreljava iz 11 colnih topov posebno bolnišnice. Doselej leži v bolnišnicah 14.000 bolnih in ranjenih. Vsak dan prosi za sprejem 300 mož.

Ko se je trdnjava udala, je brzojavil Steselj carju: Veliki car, sodi nas, a sodi nas milostljivo!

Steselj je vsled ran in dušnih bolesi popolnoma zbolel. Pogodbe za udajo že skoraj ni mogel več podpisati, tako je oslavljen. Vsi japonski listi ga slavijo kot junaka in ga občudujejo.

Ladja naroda slovenskega potaplja se v morje žganja!

Piše kmet Jankovič Šumovski.

Kam pridemo? — Žalostno, a resnično mora postati, kar nam naslov teh vrstic žuga, ako se splošno, vsak po svojih močeh v najkrajšem času ne zdramimo in resno ne upremo temu radovoljnemu propadu! Prelistajmo zgodovino, pogledjmo narode in ljudstva. Težko bodedo menda našli takega strastnega žganjepitja, kakor je v nekaterih krajih naše slovenske domovine in v „prosvitljenem“ 20. stoletju! Ko to čita kak tujec, ali se ne bode vprašal: kako je to mogoče na slovenski zemlji, v krajih, katere je Bog tako olepšal z naravnimi lepotami, z rodovitno zemljo, bujnim rastlinstvom, krasnimi cvetlicami, kar vse bi vendarle moralo blagodejno vplivati na človeško srce, na človeškega duha, češ tukaj biva gotovo krepak, čil, blag in kreposten rod; in še več: v krajih, koje je Bog tako bogato oblagodanil z žlahtnimi sadeži, z vinsko trto in z vsakovrstnim žlahtnim — svetovno slovečim — sadjem; torej v krajih bogatih na raznih dobrih, zdravih in poštenih naravnih pijačah? — In vendar je žalibog tako!

Ako z opazovanjem zasledujemo po vseh potih naše ljudstvo, vidimo: bodi starec, bodi mladenič, možki in ženska, gospodar in delavec, premožen in reven — pije žganje? Pogledjmo v krčmo, cela tropa možakov stoji vsred sobe ter drži vsak svoj „frakelj“ v roki; mladi fantje — pogosto taki, ki so še komaj iz šole izstopili — sedijo po dva, in dva za mizo ter si ge naročita ker četrta litra; ženske, ko se jim nekako toži, da njihovi možje po rani maši zabajajo sami na tak „vroč zajutrek“, pri-

družijo se jim brez vse sramote ter junaško med moži „stojte“ pomagajo frakeljčke prazniti! Pisec teh vrstic bil je nekoč po svojih potih v neki lepi ravnini v gostilni zvečer, ko so prišli ponočnjaki; posedli so za mizo, grozne gorjače so jim ob strani štrlele do ušes, kakor bi prišli „Hadži-Loja“ loviti; naročili so si ga po štirje en — liter — in — tako naprej! — Glejte, dragi moji, kam pridemo?!

Predobro znan je vpliv žganja na človeški rod, da bi tukaj to žalostno snov natančneje razmotrivali, le opozarjam. Naj se vsak sam prepriča iz vsakdanje skušnje. Pogledjmo si človeka od žganja pijanega! Ali je še podoben najgrši živali! — Pa človek! Po božji podobi ustvarjen! Pogledjmo si strastnega žganjepivca, ali je sploh sposoben svojega posla; ali je dober delavec, ali je pameten, ali je mož, zanesljiv; ali mu ne mrzi vse, kar je pametnega, koristnega in dobrega? Kaj bo iz otrok, kojih matere rade žganje pijejo ali so od tega celo večkrat pijane? Kaj bo iz otrok, kojih očetje so večinoma pijani; kako morejo oni vzgajati in dobro učiti svoje sinove? Kaj bo iz mladeničev, ki zdaj tako „iz navade“, iz „mode“ in „za žejo“ pijejo žganje? Kam bo prišel svetovnoznan „bister um Slovenca“? Kje bo v kratkem naše narodno gospodarstvo? Kje boš tužna „majka Slava“ iskala v prihodnje vrlih, krepkih in dobromislečnih narodnih mož, koji bi te naj vsestransko zastopali, branili in ščitili; koji bi bili trdni, neomahljivi stebri, na katere bi se v burnih časih naslanjala mila nam domovina?

Koliko žalostnih dogodkov imamo vsak dan pred očmi, ki so posledica žganja in glasno dovolj pričajo o njega pogubnem vplivu! S kratkimi besedami hočem vse povedati: Kdor strastno pije žganje, sežge si dušo, pamet in telo! Oglejmo si narode, ki splošno več žganja pijejo, nego drugih pijač; n. pr. Turke, kojim vera prepoveda vino! Ali niso ti ljudje nekako zamišljeni, otožni, tihi, jako leni, poleg tega pa strašno nagle jeze, razburjeni in divji? Potrpežljivosti sploh ne poznajo; ako Turka le nekoliko ujeziš, te kar v trenutku prebode ali ustrelji; ali pa tudi sam sebe usmrti, če mu kaj ne ugaja. In ako pomislimo, da Turki še jako zmerno pijejo žganje — pijančevanja sploh ne poznajo! Dalje prih.

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Žalostne so danes naše misli, ker se spominjamo nesrečne usode naših ruskih bratov v Vzhodni Aziji! Da bi le Kuropatkin na suhem Japonce zaradi Port Arturja kmalu prav pošteno in temeljito naklestil! Na sv. Treh kraljev dan se je raznesla zvečer tudi po vseh mariborskih gostilnah in kavarnah novica, da je ladja admirala Roždestvenskega zadela ob mino in z admiralom in vojno kaso vred zletela v zrak. A kmalu se je izkazalo, da je to izmišljotina ruskih sovražnikov, ki so jo isti dan razširili po mnogih mestih. V Mariboru zelo razsaja influenza. Tudi več naših gospodov stavcev je zbolelo na tej zavrtni bolezn, le mi uredniki se držimo polnoštevilno krepko po koncu. Kakor vedno! Eno slabost pa imamo tudi mi uredniki! S sanmi se radi vozimo! Že ko se je začela jesen, smo devali vinar za vinarjem na stran, da bi mogli v zimi enkrat šyigniti s sanmi iz nemčurskega Maribora na deželo

med naše ljubo slovensko ljudstvo. Pa, kakor se vidi, ne bo nič! Ne bo nič, ne bo nič, tako je vzdihoval ob novem letu tudi slavni prijatelj ptujskih nemškutarjev, Janez Visenjajk iz Sloma, ker mu od Sv. Lovrenca na Drav. polju še vedno niso poslali klobuka. Zgubil ga je ob zadnjih državno-zborskih volitvah, ko je moral bežati pred jezo slovenskih kmetov, katerim bi rad prodajal svojo politično nevednost. Ne bo nič, ne bo nič, tako so govorili tudi nemškutarski kolovodje pri znanem Girstmayerjevem zborovanju, ko je nastopil šentjakobski Škof ter hotel govoriti, pa ni znal. Ptujski listič se hoče maščevati nad nami — zaradi morilca Muršeca. Da je bil morilec Muršec sotrudnik in pesnik ptujskega kramarskega lista, to spodnjestajerske nemškutarje grozno peče in vznemirja. A kako se hočejo oprati? Prepričati hočejo svet, da bralci in sotrudniki slovenskih listov niso nič boljši kakor njihovi. Kadar se torej zgodi kak zločin ali hudodelstvo v ptujskem okraju, kjer ima „Štajerc“ največ svojih učencev, pa vsi nemškutarski listi dostavijo: Čital je „Slov. Gosp.“ ali „Naš Dom“. Tako so pisali tudi ó Levičniku, kateremu še je par dni pred ubojem nek slovenski učitelj „Štajerca“ iz žepa potegnili. Gospodje nemčurčki, če si že kaj zmiselite, vsaj bolj zvito in pametno, in ne tako nerodno, da lahko vašo zlobnost vsak človek takoj spozna! Z Bogom!

Zborovanje zaupnih mož v Mariboru dne 27. dec. lanskega leta se je obneslo vrlo dobro. Poslanci so povedali, kako so postopali v Gradcu in na Dunaju, zaupni možje pa so uvideli, da so pri sedanjih razmerah ravnali prav ter so jim izrekli svoje zaupanje. Zborovalcev je bilo okoli 600. Čujmo, kaj pravijo sovražniki o tem zborovanju! „Štajerc“ pravi, da je bilo zborovanje „klaverno“, da je „bila le peščica kmetov“, in da je večina „teh kmetov tako zabita, da sliši travo rasti“. To so stare psovke, ki naših vrlih kmetov niti ne dosežejo, a nesramno je, kar piše list dalje o navdušenju zaupnih mož. Pravi namreč, „to navdušenje si bode dalo prej ali slej duška pri pretepu s pestmi, znabiti po stari navadi, z noži!“ Malo drugače se to pravi, da je vaša navada, vrli slovenski kmetje, pretepati se in ubijati z noži! Ali ni to vrhunec nesramnosti? Take reči pustijo o vas pisati očka Ornig, klobučar Slavič, žganjar Stražil, Kajzer, Hutter itd. Zapomnite si to za volitve!

Nemška nestrpnost se kaže tudi pri c. kr. uradnikih od dne do dne bolj in bolj. V Mariboru je pri sodišču tudi neki Libiš, o katerem se nikdar ne sliši, da bi bil odličen sodnik, pač pa, da je nestrpen Nemec. Lani po leti se je z nekim nemškim društvom vozil v pruski rajh, da je tam občudoval in objemal svoje pruske bratce. Zadnjič pa je ta mož, ker je občinski odbornik v Mariboru — (na sodnji njegova menda najmanj pogrešajo, zato so ga volili!) — glasoval za to, da se odstranijo slovenski napisi iz mesta. Mož služi na Slovenskem, je slovenski kruh, ima vso, kar ima, od Slovencev, zdaj pa si drzne še javno nastopati proti Slovincem. Proč s takimi uradniki iz slovenskih krajev!

Slovenska gimnazija v Mariboru tudi ne diši ptujskim ubijalcem in šnopsarjem, zato jo v zadnjem „Štajercu“ srdito napadajo! Neki dijak slovenske gimnazije v Mariboru je namreč povedal nekemu ptujskemu trgovcu, da se bo učil ruščine, če

se bo sploh učil kakih jezikov, ki jih še ne zna, ker ima ruski jezik bodočnost. To so gotovo pametne besede! „Štajerčevi“ tolovaji in šnopsarji pa kričijo: „Glejte, za ruščino navdušujejo dijake na mariborski gimnaziji!“ Ne sodite o rečeh, ki jih ne razumete!

Kaj dela Stieger v deželni zbornici? Molči, molči in molči! Za ta velik trud vleče vsak dan 10 kron. Škof, Kresnik, Girmayer, kako dobro bi vam te kronce djale, no, in molčati bi tudi znali! Stieger je najboljši poslanec — v molčanju! Čast in slava mu!

Ptujski Muhič, tako zvani nemško narodni trgovec slovenskega pokolenja, je javil kreditni družbi, da ne more več izplačevati svojih upnikov. K Muhiču, k Muhiču, je klical vsak nemškutar, a vkljub temu — sedaj je fuč! Muhič, obžalujemo te, dal si se nemškutarjem zapeljati! Sedaj moraš uživati sadje nemškutarske špekulacije!

Še vedno v zvezi! V zadnjem „Štajercu“ čitamo: „O dornavskih morilcih Muršecu in Seguli se je raztrosila vest, da bodeta te dni v Mariboru obošena. Temu nasproti poročamo, da še dosedaj ni potrjena njuna obsodba na smrt.“ Halo! halo! Mi živimo v Mariboru, a pri Bogu, tega nismo vedeli. V Mariboru se je o tem zvedelo po „Štajercu“, ki je še torej vedno v zvezi z dornavskima morilcema! Ej, ej!

Konjederec več kot duhovnik! V zadnji številki piše „Štajero“ na strani 8, da storijo kmetom konjederci stokrat več haska kakor pa vsak duhovnik! Daleč je zašel „Štajero“! Naši pristaši pač ne pričakujejo, da bi odgovarjali na take žaljive nesramnosti ptujskih morilcev in šnopsarjev. To smo le priobčili za one duhovnike, ki zaradi „ljubega miru“ pustijo nemčursko ljuliko pri miru!

Iz Gornjega Dupleka pri Vurbergu. Dne 31. dec. je umrl mladenič Fr. Pulko v 27. letu svoje starosti. Pokojni je bil 14 dni bolan. Bil je zelo šaljiv in priljubljen. Zadnje je pokazal njegov lep pogreb. N. v m. p.!

Od Velike Nedelje. Tistemu vpraševalcu, ki je hodil v Ptuj vsega vednega „Štajerca“ vprašati, ali smejo tukajšnji č. g. kaplan gledališke igre prirejati v šolskih prostorih. Temu se pač svetuje, da naj v prihodnjem kaj enakega vpraša pri krajnem šolskem svetu, s tem si tudi stroške prihrani. In tam bo tudi bolj natanko zvedel, kakor mu je to „Štajerc“ raztolmačil, kako zamore prihodnjic kaj takega preprečiti. Svetuje se ti pa, nepotrební vpraševalec, da svojo službo vestno opravljaš in gledaš na to, da boš ti pri župljanih toliko spoštovanja si pridobil, kolikor ga č. g. kaplan imajo; kajti sedaj ga nimaš čisto nič. Kar se tiče šolskih prostorov, za to se pa čisto nič ne brigaj, ker še dozdej niti vinarja nisi plačal za šolsko poslopje, pa tudi za uboge otroke nisi nič storil, kakor se v tem oziru č. g. kaplan trudijo. Sedaj pa se le pomiri, mi smo vse potrebno storili, da si v bodoče ne boš glave razbil. Kdo bi ti jo neki potem tudi skupaj spravil? I. P. nčl.

Nemško gospodarstvo. V Nemški Bistrici je pri obč. upravi tako obč. gospodarstvo, da je moral dež. odbor poseči vmes. Župan Dewaty tri leta dohodkov sploh ni upisoval. Blagajno je vodil sam in od l. 1898. ni pustil svojega delovanja nič preiskovati. Sedaj manjka 12.479 K 45 v. Tudi občinski les je „izginjal“. Zakaj se Nemci

vsiljujejo v naše občinske odbore in okrajne zastope? Spomnimo se rajnega Mravljaka, velikega nemškega moža in še večjega goljufa, ki je za tisoče oškodoval slovensko ljudstvo!

* * *

Sv. Jakob v Rožu. Dragi rojaki! Znana Vam je naša huda borba za našo slovensko šolo, znan tudi iste žalosten izid: ni je več edine petrazredne slovenske šole na Koroškem. Zasljepljenost nekaterih domačinov, tuji nemški in laški in žal tudi slovanski delavci, ki delajo predor skozi Karavanke, in Slovincem nasprotna šolske oblasti — vse to se je z divjo strastjo zagnalo v zaklad in biser naš, in dasi smo se branili z vsemi močmi, se takej premoči nismo mogli ustaviti: naša slovenska šola je strta, zdrobljena v dva dela. — Hud udarec je to ne samo za Št. Jakob, ampak za vse koroške Slovence, ker s padcem naše šole se je vsem Slovincem na Koroškem za dolgo zopet odmaknilo upanje priboriti si slovensko šolo. Vendar nikakor ne obupavamo, ker iz razvalin naše šole vidimo vstajati veliko lepšo, veliko boljšo in popolnejšo šolo: „Narodno šolo“ družbe sv. Cirila in Metoda. Res je, da je „Narodna šola“ sedaj še le misel, a ta misel je tako krepka in povsod sprejeta s takim navdušenjem, da se bo gotovo uresničila. Domače ljudstvo se je kot edine ladje rešilke oklenilo z navdušenjem in s požrtvovalnostjo, ki presega vsako pričakovanje! Družba sv. Cirila in Metoda je v odborovi seji dne 13. nov. 1904 odobrila to misel in je obljubila, da prevzame vzdrževanje šole, če jo sezidamo in opravimo sami. Za stavbo nove šole bo potrebnih najmanj 50000 kron! Pač velika svota, gotovo prevelika za nas koroške Slovence — ni pa prevelika za vse Slovence in bližnje nam brate Slovane! Ljubezen je dobrotljiva — ljubezen nikoli ne mine. Na to radodarno ljubezen se zanašamo i mi ter prosimo, nujno prosimo: Bratje rojaki! pomagajte nam sezidati „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu, sezidati ladijo rešilko koroškim Slovincem, ki se potapljamo v požrešnem nemčurskem morju. — „Ne bomo se utopili, dokler bodo se ljubili sinji majke Slave! — Franjo Kobenter, župan; Fr. Majer, nač. šol. sveta; Matej Ražun, župnik. — Prispevke sprejema: Matej Ražun, župnik, pošta Št. Jakob v Rožu, Koroško.

Št. Jurij na Vinogradih. Kaj žalostno je bilo pri nas dne 30. dec., 1904, ko smo v prerani grob položili blago ženo rodoljuba kmeta M. Skofič, prej Murka sedaj Sebarja v Vogljah. Pogreb je bil velikanski; gotovo je bilo navzočih do 600 ljudi, ki so spoštovani rajni Ani skazali zadnjo čast. Ginjive besede v slovo rajni in v tolažbo možu, 7 otrokom in sorodnikom je govoril na grobu domači gospod provizor Poljanec. Možki zbor pa je na domu, v cerkvi in na grobu prepeval v srce segajočo žalostinko. Težko jo bomo pogrešali; pa božje misli niso naše misli. — Na praznik sv. Štefana je pri Rajnekarju zborovala podružnica nemškega, naši veri in jeziku sovražnega „šulferajna“, ustanovljena za občino Važenberg in Tinje. Shod je bil prav slabo

obiskan; ako ne bi prišli nemški gostje iz Mostiča in Št. Lipša, bi ne bilo skoraj nikogar; domačini so izostali. Ni več istega navdušenja za nemški liberalni švindl, kakor je bilo poprej. Govorila in navduševala sta navzoče za sveti nemški „fortšrit“ učitelja Skorčič iz Šmarjete in Jedlovčnik iz Malega Št. Vida; se jima je „šikalo“, ker sta oba rojena Slovence, jeden iz Kranjske, drugi pa iz slovenske spodnje Koroške. To so Vam imenitni nemški shodi, ko imajo Slovenci slavnostne govore. Osem dni navrh bi se lahko pri Rajnekarju pripetila velikanska nesreča. Nekemu hudobnemu človeku, ki mora gotovo imeti hudo jezo na Rajnekarja, so bile na poti velike kopice slame ob cesti. Zažgal jih je in zgorelo jih je devet. Škoda znaša do tisoč kron. Še dobro, da je ostal ohranjen mašin in da vetra ni bilo, drugače bi neslo ogenj morda čez Krko na skedenj in hleve. Potem bi zopet trpel siromak, ki je itak že tolikokrat bil prizadet vsled ognja in drugih nesreč.

Šmarjeta pri Velikoveu. Dne 3. jan. 1905. smo dobili za našo važenberško občino novega župana. Prišlo je volit 16 občinskih odbornikov, in izvolili so F. Jelena p. d. Kušarja, posestnika na Holmu v naši fari. 12 glasov je dobil on, 2 šmarješki nadučitelj Skorčič, po enega borovski Šimen in šmarješki Lavre. Pri nas so se pri občini prav hudo skregali. Najprej je odstopil občinski sluga L. Vaštar, potem tajnik Skorčič in nazadnje se je županski časti odrekel prejšnji župan Müller. Zgovorjeno je bilo poprej, naj se voli županom nadučitelj Skorčič. Nekateri kmetje pa so rekli, bila bi pač sramota za občino, da bi nam naj županil učitelj in so šli k Racesbergu, naj pri liberalcih upliva, da se Skorčič ne voli, ampak kakšni posestnik. In bil je voljen Kušar. Novi župan sicer ni katoliškega in slovenskega prepričanja, pa je drugače spoštovan in dober gospodar in toraj naj tudi dobro gospodari pri občini, dokler se morda razmere ne spremenijo; v dobrem poldrugem letu bodo spet občinske volitve.

Škocijan. Na Št. Štefanovo smo imeli letni občni zbor naše Ciril in Metodove podružnice. Še prav lepo svoto smo nabrali in poslali Ciril in Metodovi družbi v Ljubljano. Z udeležbo smemo biti zadovoljni, četudi smo pri prejšnjih zborovanjih v Škocijanu navadno videli še skoraj enkrat toliko ljudi. Govorili so gospodje Podgorc, Poljanec, Vunček, Dragasnik. Dokazovala se je potreba prave slovenske šole in se opozarjalo na nevarnost, ki preti našim šolam v verskem oziru. Gorje našemu ljudstvu, ako se uresniči in izpolni želja nasprotnikov krščanske slovenske šole, da se naša mladina ne poučuje več v krščanski veri in tudi v šoli ne navaja h krščanskemu življenju. Še zapeli so nam domači pevci prav lepo, le škoda, da nimajo pravega voditelja. Škocijan, ne bodi zaspan! Ob priložnosti enkrat naj se napravi pri nas ali v bližini politično zborovanje, naj se pokliče Grafenauer in še drugi navdušeni govorniki, ki nam povedo, kako se kaj gospodari v državnem zboru na Dunaju in v deželnem zboru v Celovcu. Ne spati in se zanašati, temveč bedeti in delati; naši nasprotniki tudi ne spijo. Za tisti shod se naj naši fantje ali dekleta pripravijo tudi s kakšno gledališko igro, da bo zraven resnega zborovanja tudi kaj domače poštene zabave. Škocijan je kaj pripraven biti neko

središče, neka trdnjava krščanske in slovenske misli za zgornjo Podjunsko dolino. Zavednih in poštenih mož in mladeničev imamo hvala Bogu pri nas že dovolj, tudi pridnih mater in deklet. Le treba organizacije. Toraj Škocijan na dan! Pri shodu političnega društva pa se snidemo v velikem številu.

Št. Janž na Dravskem polju v zadnjem času vsestransko napreduje. Tako smo občudovali o Božiču in posebno pri polnočnici navdušeno cerkveno petje.

Slovenska zmaga. Pri zadnji občinski volitvi so Slovenci zmagali v dosednji nemčurski trdnjavi Svetni vasi v Rožni dolini v dveh razredih. Slava!

Zopet umrl iskren rodeljub. V Gornjih Libučah sa je preselil v večnost uzoren kmet veleposestnik, neustrašen katoličan in jeklen slovenski značaj Tomaž Stare, p. d. Mežnar.

Duhovniške vesti. Župnijo Grebinj je dobil č. g. Cvetko Kramar, kanonik v Velikovecu, župnijo Št. Jurij na Vinogradih č. g. Vinko Poljanec, provizor ravnotam.

Preseli se upokojeni štebanjski župnik č. g. Janez Schaubach v Himmellau pri Volsperku.

Skorbut se imenuje bolezen, ki je tako hudo razsajala v zadnjem času v Port Arturju. Skorbut je krvna bolezen. Ima dva glavna znaka: 1. otok dlesni, 2. krvavitev v razne organe in votline. Dlesna otečejo in postanejo rahla, ker se napoje iz krvnih žilic izstopivše krvi kot goba vode. Otekla dlesna so temno-modre barve in povzročajo hude bolečine, da bolnik le s težavo vživa hrano. Bolečine so celo neznosne, ako počno dlesna gnjiti; gnjijoča dlesna napravijo duh iz ust skrajno neprijeten. Žobje so ohlapni in nesposobni za drobljenje hrane. Skorbutični bolnik krvavi iz krvnih žilic polagoma, a neprenehoma. Kri se nabira v koži, sluznicah, očesnih mrenicah, sklepih i. t. d. S krvavenjem se združi hiranje. Skorbutični hira in zgublja telesne in duševne moči. Utrudljivost je tolika, da je ne prežene noben spanec. Posledica je nezmožnost za vsak posel. Bolezen je dolgotrajna, a ne vedno smrtonosna. Smrt povzroči izkrvavitev, ali splošna oslabeledost, če se ni prej pridružila pljučnica ali griža ter naredila konec dolgotrajnim in neznosnim mukam. Zdravljenje skorbuta je dolgotrajno. Vzrok skorbuta je pomanjkanje rastlinske hrane; sveža rastlinska hrana dovaja v telo kalijeve soli, katere v posušenem mesu in v slanih jedilih primanjkuje. Dolži se pa tudi slabo stanovanje in pomankljivo oblačilo. Skorbut je skoro izključno nalezljiv v oblegovanih trdnjavah, v vojašnicah, na ladjah itd., kjer primanjkuje sveže rastlinske hrane.

Biskup Strossmayer izpolni 4. februarja 1905 svoj 90. rojstni dan. V Oseku se je sestavil poseben meščanski odbor, ki dela priprave za večje slavnosti. Razdelile se bodo tudi spominske kolajne, ki jih je dal napraviti ta odbor, in v kateri namen se je nabralo 5000 K. Čitalnica priredi svojemu zaščitniku slavnostni koncert.

Čudeži hitrosti. Železnica, ki so jo zgradili v enem dnevu, je — kakor poroča neki angleški list — lastnina Viljema K. Vanderbilta ml. Dolga je eno angleško miljo, se razprostira ob njegovem posestvu v Deopdalu ter je zgrajena v prvi vrsti za tovorni promet. — Istotako častno delo je, ko je bil na neki železnici na Angleškem

stari most tekom štirih ur nadomeščen z novim. Ob 3. uri pop. so pričeli odstranjevati stare lesene tramove mosta, ki so tehtali 10 tonelat. Novi most iz jekla, ki je tehtal 200 tonelat, je bil dovršen v štirih urah, tako da je zamogel vlak voziti preko njega. — Neki drugi stari most pri Hatfieldu je bil nadomeščen z novim celo v 52 minutah. — Nedavno so v stratfordskih delavnicah Great-Eastern železnice popolnoma zložili lokomotivo v desetih urah. Delo je pričelo zjutraj zgodaj, lokomotivo so v raznih položajih sestavljanja fotografirali; istega dne je že vlekla tovorni vlak v Peterborough. — Že pred mnogimi leti so na progi Great-Eastern med Londonom in Exeterjem, ki je 194 milj dolga, zamenjali tir z ozkim v dveh dneh. — V Avstriji se je dogodil čudež, da so tekom dveh in pol ur izpremenili drevesa v časopise. Ob 7. uri 35 minut so bila posekana tri drevesa, ob 9. uri je bil les olupljen, razrezan, stolčen v močnik in predelan v papir, ter je šel iz tovarne v tiskarno, iz katere so ob 10. uri že prišli tiskani časopisi. V Ameriki so v zadnjih letih napravili čudeže v izdelovanju knjig. Neka založna knjigarna v zapadnih državah je imela nedavno v treh dneh izročiti 2000 iztisov nekega dela po 350 strani. Delo je pričela v ponedeljek; v sredo je bilo 2000 zvezkov že oddanih in v soboto je bilo odposlanih že 10.000 izvodov.

Način pozdravljanja. Ljudje iz različnih krajev sveta in različnih narodnosti pozdravljajo se na vse mogoče in čudne načine. Braziljanec n. pr. položi glavo na trebuh onega, ki mu velja pozdrav. — Mehikanec dotakne se najprej zemlje in potem poljubi roko onega, ki ga pozdravlja. — Indijanka odkrije pri pozdravu svoje prsi. — Otočan južnega morja sname svojo pernico z glave ter jo dene onemu na glavo, ki ga hoče pozdraviti. — Ako se srečata dva Arabca, delata kakor bi hotela eden drugemu roko poljubiti, česar pa ne storita. — Prebivalci z otoka Atahaiti si razkrijejo ves gornji del života. — Etiopce odpaše pas onemu, katerega pozdravlja ter si ga pripaše sebi. — Grönländčan poljubi onega, ki ga pozdravlja. — Kafarec pljune v roko onemu, kogar pozdravlja. — Siamec sleče svoje gornje hlače ter jih omota onemu okoli telesa, katerega pozdravlja. — Kako Evropejec pozdravlja, nam je znano; sicer pa tudi on pozdravlja na različne načine: eden se odkrije, kakor bi hotel nekaj stresti s klobuka, drugi prinese klobuk kar do drugega stegna, tretji zopet stegne roko; zopet nekateri pozdravijo ter privzdignejo klobuk, kakor bi hoteli kakega ptica izpustiti izpod klobuka. Marsikdaj se pripeti, da se Evropejci pozdravljajo tudi s palicami.

Mrtva — pije. V okolici mesta St. Etienne na Francoskem je umrla neka bogata stara kmetica. Zdravniki so potrdili, da je mrtva. Ženska, ki je imela nalogo, prečuti pri umrli, si da narediti močno juho, katero postavi zraven umrle na omaro in se še oddalji za nekoliko trenutkov, predno zavžije juho. A glej, ko se vrne, vidi, kako „umrla“ kmetica z vidnim tekom uživa juho, pri tem se še bridko pritožuje, da je premalo slana. Varuhinja je vsled strahu zbolela.

Dober želodec. 42 trdokuhanih jajc je v pol uri pojedel za stavo neki mož v gostilni Alojzija Hariša v vasi Jakle v Lavantinski dolini na Koroškem. Nato je pa snedel še pet jajc in bil drugi dan popolnoma zdrav.

Fotografija.

Povest.

„Ej, ta Matijčeva Franček in Micka, ta sta vam živa otroka! Kako veselo ju je gledati, ko lepih cvetočih lic, res pravi rožici, skakljata po vrtu.“ Tako so se pogovarjali sosedi, in tudi oče in mati sta bila na nju ponosna ter se že tedaj pogovarjala, kaj bo iz katerega. Frančeka, ki je bil še komaj v šestem letu ter kazal že tedaj velike duševne zmožnosti, namenila sta dati v šole, učiti za gospoda; Micko pa, ki je bila v petem letu, bila bi naj nekdaj njima naslednica na gospodarstvu.

Pa Matijčeva delala sta račun brez krčmarja, kakor mnogi drugi, ki si zidajo gradove v oblake ter si obetajo lepo prihodnjost in srečo otrok. Pa pride kaka nezgoda in podere vse lepe nade.

Nekega dne skakljala sta otroka spet po vrtu vsak z jedno tablico, ki jima jo je podaril stric. Bila je fotografija, na kateri sta bila onadva, sedeča na klopi v vrtu pred hišo. Nista se mogla prečuditi, kako da sta bila tako lepo povzeta, kako natanko hiša, okna in na njih cvetice. Kar naenkrat zakriči Micka: „Cigani...!“ ter zbeži v hišo. Skozi vas je šla namreč truma ciganov.

Ko pride deklica spet iz hiše, ni bilo Frančeka nikjer, pa tudi o ciganih ni bilo ne duha ne sluha.

V groznem joku zbeži na polje k staršem ter pove, da so odšli s Frančekom cigani. Kdo more popisati žalost in preštet solze, ki sta jih oče in mati prelila, ko sta prihitela na dom, pa ni bilo fantiča nikjer. Razposlala sta hlapce, dekle in delavce iskat ga na vse strani, pa vse zastonj; fantiča ni bilo nikjer. Poslala sta na vse strani pisma, a o Frančku ni bilo ne duha ne sluha.

Minolo je po tem dogodku mnogo let. Micka je hodila v šolo, stopila iz nje ter se razvila v krasno mladenko. Skrbno je pomagala materi pri gospodinjstvu ter bila nadarjena z lepimi čednostmi. Posebno ljubila je red in snago, zato niso ljudje zastonj rekali: „Kdor se če snage naučit, naj gre h Matijčevim v šolo.“

V Matijčevi hiši na prednji strani visela je fotografija dveh majhnih otrok, vdolana v dragocen okvir, tako, da jo je lahko videl vsak na prvi hip. Vsakemu, ki je videl to podobo ter izvedel, kako na naglem je Franček izginil, stopile so solze v oči. Micka se je kaj rada pogovarjala o bratcu in si domišljevala, kako velik in lep fant že mora biti ter si ga zaželela videti, če še živi. Molila je pogosto zanj.

Za Micko so se začeli dan za dnevom oglaševati snubači in oče jo je odločil vrlemu katoliško-narodnemu mladeniču Vrbovcu. Čim bližje je prihajal čas poroke, tem bolj je želela Micka, da bi se brat povrnil. „Oj kako krasno bi bilo, če bi prišel k poroki!“ si je mislila še zadnji večer pred poroko. „Pa ne bo ga!“ Milo se ji je storilo pri sreči in glasno je zaihtela...

Na železnici se je peljal mlad gospod, posestnik velikih tovarn iz Nemškega, skozi slovenske kraje, da obiše svoje odjemalce. Z občudovanjem si je ogledoval krasno okolico. Postaja za postajo se je menjavala in sprevoznik je klical razna nemška imena postaj, katere so imele seveda tudi nemške napise.

„Kako more biti slovenski narod tako neobčutljiv, da na popolnoma slovenski

zemlji dopusti samo nemške napise na železnica? Zakaj pa bi ne bili dvojezični napisi? Ti vprašani staviš si je gospod ter obsojal krivice, ki se Slovencem godijo.

Vlak se ustavi in sprevodnik zakliče postajo... Tovarnar izstopi ter se odpelje v mesto, kjer se nastani v hotelu.

Mrak se je že naredil in luč razsvitljevala je njegovo sobo. Tovarnar je sedel pri mizi ter premišljeval stanje slovenskega naroda. Kako je to, da je okolica slovenska, po mestah pa so sami nemški gospodje, ki uživajo nje trud? Ali pa se ta mali, nekdanji sloveč slovenski narod ne bori za svoj obstanek? Kaj neki bi poredki mi, če bi se med popolno nemško okolico nahajalo slovensko mesto? To vprašanje staviš si je tovarnar ter pozvonil. Par trenutkov je bil služabnik pri njem ter ga vprašal, kaj zahteva.

"Prineste mi slovenski časnik!"

"Prosim gospod, v tem hotelu ni nobenega slovenskega časnika."

"Pa prinesite od drugod!"

"Prosim kake stranke pa zahtevate?"

"Katoliške, in sicer kateri je tukaj najbližji."

Čez nekoliko časa je imel že tovarnar katoliško-narodni časnik v rokah. Znal je namreč med drugimi jeziki še precej dobro slovenski. Prečital je celega in izvedel je dovolj. Čital je namreč, kako nečuvne krivice se gode slovenskemu narodu, in kako se Slovenci bojujejo za svoje pravice. Najbolj pa se mu je dopadla organizacija slov. mladine. Dejal je sam pri sebi: "Čeravno pristen Nemec, vendar pripoznavam, da je na strani tega malega naroda pravica." Pa ko se spomni besedic pristen Nemec, uide mu smeh ter reče sam pri sebi: "Ali pa znam, da sem rojen Nemec? Ali me ni moj rednik vzela k sebi, ko sem bil kakih osem let star? Da pa bi bil rojen cigan, to pa tudi ni mogoče, odkod pa bi imel ono fotografijo, ki mi jo je rednik izročil po poroki z njegovo hčerko? Pravil mi je, da sem bil tedaj popolnoma onemu fantiču podoben, ki je na fotografiji. In dekletce zraven me pa bi bila najbrž sestra, saj je fantiču docela podobna. Ali mi ni moj rednik dejal, da sem jo pri sebi imel, ko so me njegovi ljudje našli in da ž njo lahko najdem še domače, če še žive? Ali niso slovenske hiše podobne nekoliko tej, ki je na fotografiji?" Take misli in vprašanja staviš si je gospod v spominu še dolgo v postelji ter dognal, da je najbrž Slovenije sin. Slednjič ga je spanec zazibal v sladke sanje.

Drugo jutro najme si tovarnar kočijaža ter se odpelje ogledovat okolico. Ni se mogel načuditi krasni prirodi. Ko se že delj časa pelje, zasliši se godba in svatje se v dolgi vrsti peljejo mimo njega. Tovarnar si ogleduje to slovensko svatbo in oči mu obstanejo na deklici z vencem na glavi. Njen obraz se mu je zdel znan, pa ni se mogel spomniti, kje bi jo bil videl. Ko dolgo premišljuje, spomni se na fotografijo. Pa v tem trenutku mu je obtičalo oko na kmečki hiši in nekako znanem mu vrtecu, ki je bil kaj lepo okrašen. "Od tod je moja fotografija!" vzklikne ter veli kočijažu obstati. Nepopisna radost z nekim notranjim razburjenjem ga je navdalo, ko je šel proti hiši.

Vrata v sobi bila so odprta. Velike pograjene mize so značile, da se bo vršila gostija. Tovarnar v veži obstoji. Nekoliko pomišlja. Kaj če se moti? Slednjič se

ojunači ter gre v sobo, kjer mu žena srednjih let ponudi stol, da se vsede.

"Kako se pozna, imeli boste danes gostijo. Je nevesta iz te hiše doma?"

"Da! Prosim gospod, od kod prihajate?"

"Ali je jedinka? vpraša gospod, kakor bi ne slišal ženinoga vprašanja."

"Da, sedaj je, ker se je izgubil njen bratec, ko je bil v šestem letu. Poglejte tukaj sta otroka naslikana!" reče žena ter pokaže sliko podobno oni, ki jo je imel tovarnar.

"Tako fotografijo sem jaz že videl na Nemškem. Imel jo je neki fant, ki se je v osmem letu od ciganov izgubil."

"Kje je tisti fant? — Govorite! — To je moj sin!"

"V par dneh ga lahko vidite."

"Prosim gospod, ali znate za njegov naslov? Jaz mu brzojavim takoj!"

Tovarnar potegne z žepa fotografijo, pokaže ženi ter reče: "Ali poznate to podobo?"

Zdaj ga je žena spoznala.

"Franc! — vzklikne mati. Mati in sin si padeta v naročje in solze veselja porosijo njune oči."

Franc veli kočijaži odpeljati se nazaj v mesto, ker on ostane nekaj časa med kmeti. Potem pa si razlagata z materjo vsak svoje dogodke. Med tem časom pridrdra po cesti voziček. Pripeljala sta se ženini in nevesti, kakor je po slovenskih krajih navada, nekoliko pred svati. Komaj stopi nevesta v vežo, prihitijo ji mati nasproti, rekoč: "Micka, veliko veselje ti naznanjam; dobila sem vest o Francu."

"Kje je Franc? Mati!"

V tem stopi iz sobe Franc ter objame svojo sestro, ki ga z veseljem pozdravi.

Kdo more popisat, kako veselje in radost je zavlada med svati, ko se je pripeljal oče z njimi domov. Ko so se vsedli

za mize ter nekoliko pokrepčali, moral je Franc pripovedovati, kako se mu je godilo. Povedal je v kratkem tako-le:

"Kako sem zašel od ciganov in se izgubil, se prav ne spominjam. Ko so me našli, vzela me je usmiljen mož, bogat tovarnar, dal izučiti, da sem mu bil v pomoč pri obrtu. Pred jednim letom mi je izročil tovarne ter njegovo edino hčer za ženo. Ker pa imam tudi na Slovenskem odjemalce, peljal sem se jih obiskat. Po božji volji pa sem prišel na gostijo svoje sestre. Bog daj obilo blagoslova poročencema ter ju naj živi mnoga leta kakor tudi stariše in vse svate!"

"Bog ju živi!" zabuč po sobi, kupice zažvenketajo in veseli ter srečni so bili tisti dan pri Matijčevih."

Čez nekoliko dni po gostiji odpelje se Franc na svoj dom, obljubivši pri slovesu, da obišče kmalo rodno hišo s svojo ženo.

Listnica uredništva.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Hvala za te informacije, posebna hvala, da so priče podpisale vse. Vedeli smo že o tem, toda sedaj smo brezskrbni, ker so priče. Pokadimo mu o pravem času pod nos! — G. učiteljščnik v Mariboru: To ni prava pot! Razložite gg. profesorjem celo stvar in našli boste v njih najboljše svetovalce in prijatelje! Dokumenti se vam vrnejo v uredništvo! — G. St. Šoba v Stopercah: Veselimo se, da ste spoznali "Štajerca". Po novi poti vrio naprej! — Sv. Tomaž pri Ormožu: Ob priliki! Pozdravljeni! — Sv. Štefan pri Žusmu: Le delajte, da zmagate! Kadar je vse pripravljeno in napeljano, takrat nam pošljite tak dopis. Pozdravljamo vas!

Malo posestvo

obstoječe iz hiše s tremi sobami, kleti, obokanega hleva, skadnja, ujivo, gozda in dveh vrtov je na prodaj. Vse poslopje je zidano in z opeko krito, vse v dobrem stanu ter je pripravno za kakega rokodelca. Dvor h.št. 21, 15 minut od železniške postaje Pliberk, Koroško. [3 1-2

== Zdravje je največje bogastvo! ==

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri **želodčnih boleznih**, ublažujejo **katar**, urejujejo **izmeček**, odpravljajo **prebavo**, čistijo **kri** in **čreva**. Prežene **velike** in **male gliste** ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborna proti **hripavosti** in **prehlajenju**. Lečijo vse bolezni na **jetrih** in **slezeh** ter **kóliko** in **ščipanje** v železen. Odpravijo vsako **mrazlico** in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na **maternici** in **madronu** ter bi ne smele radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. **Cena je naslednja** in sicer **franko** dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 3 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (24 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K, 5 ducate 17 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vpehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baratinčič učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stepan Borčić, župnik; Ljilja Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

21 5-6

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

== Zdravje je največje bogastvo! ==

Java Kava

direktno od pridelovalca.

Pošilja se **vrečica s 5 kg** colnine prosta brez vseh stroškov na vsako poštno postajo

— surova: —

Marka Javoflor najfinejša . . fl. 6 65

Marka Javoflor fina zelena . fl. 6 20

— surova: —

Javabrazil mešanica fl. 5 75

Kapucinska mešanica, žgana fl. 7—

Čaj 1 kg gld. 2 80, gld. 4—, gld. 5 50.

TURK & DR.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljatve iz skladišča v luki.

Trst, Acquadotto 62.

31 2—12

Najcenejša prodajalnica

ur, zlatnine, srebrnine, optičnih predmetov,
godbenih avtomatov, gramofonov

Dietingerja naslednik

T. FEHRENBACH

MARIBOR,

filijalka:

Gosposka ulica 25,

Dravska ulica 2.

Remonter ura iz nikla gld. 1 80
črna jeklena remonter ura 2 60
srebrna remonter ura 3 40
srebrna verižica — 95
srebrna vratna verižica — 65
14 karat. zlata ženska remont. ura . . 8 90
14 karat. zlata moška remont. ura . . 16 80
14 karat. zlata verižica 5 50

14 karat. zlati prstan gld. 2 90
14 karat. zlati uhani 1 50
ura na nihalo 4 20
ura z godbo 6 40
okrogle kuhinjske ure 1 65
ure budilnice 1 50
očala — 30

Vsaka ura je izkušana in natančno urejena. — Popravljanje ur, zlatnine in srebrnine 50 kr. — Zamenja se stara zlatnina in druge starinske vrednosti.

Novi, veliki ilustrovani cenik na zahtevo brezplačno in franko.

Bolete

za stojino na živinskih sejmi
s tekočimi številkami nareja na
zahtevanje točno in po ceni
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Izvrsten okus dobi kava, ako
ji primešate

Vydrove žitne kave.

Poskusite! Poštni zavitek po 5 kg
4 K 50 h franko. 26 5—5

Vydrova tovarna žitne kave
Praga VIII.

Slovenci! Rodoljubi!

Darujte radi za

Dijaško kuhinjo v Mariboru!

Prva slovenska trgovina
z manufakturnim blagom

JOŽEF ULAGA

v Mariboru, Tegetthoffova ulica 21,
priporoča svojo 26—26

veliko zalogo vsakovrstnega blaga
za moške in ženske obleke
ter tudi vsakovrstne odeje, robce,
preproge itd.

Vse po najnižji ceni. — Vzorec se
pošilja po poštini prosto.

Jozefa Košar

ovetličarica v Drakovcih p Mala Nedelja
priporoča ovetlice za cerkve, gostije in druge
2 svečanosti. 1-3

Usnjarna in prodaja usnja
Nik. Györeka nasled.

v Mariboru
Grajski trg št. 5 (nasproti gradu)

23 priporoča 8 13
priznано najboljšo podplate po sta-
rem dobrem udelovanju, vsakovrstno
usnje, kakor tudi usnje za sedla.
Kože se po ceni in najboljše udeležijo.

Razne
uradne pečate
KUVERTE

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Za izdelovanje
diplom

za častne občane

po primerno nizki ceni
se priporoča

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.